

Ambulanseoppdrag vs Redningsoppdrag

Albert Lunde

Politibetjent ved Lom lensmannskontor

Medlem i frivillig redningstjeneste

Definisjoner. Finnes de?

- **Ambulanseoppdrag:** *Oppdrag som innebærer bruk av ambulanse, som en del av respons på en henvendelse.*
- **Redningsoppdrag:** *Oppdrag i forbindelse med en redningsaksjon.*
- **Aksjon:** *Samordnede handlinger som initieres/følges opp av **AMK-/legevaktsentral** for å yte nødvendig hjelp ved akutt oppstått sykdom eller skade.*
 - *Anmerkning 1: Begrepet er knyttet til bruk av flere samtidige ressurser, eller mer komplekse hendelser.*
 - *Anmerkning 2: Kan også iverksettes fra andre nødmeldesentraler / lokale redningssentraler / hovedredningssentraler.*

(Kilde: «Definisjonskatalog for den akuttmedisinske kjede», 2. utgave, 31.07.2012)

- **Redningstjeneste:** *«Den offentlig organiserte virksomhet som utøves i forbindelse med øyeblikkelig innsats for å **redde mennesker fra død eller skade** som følge av akutte ulykkes- eller faresituasjoner og som ikke blir ivaretatt av særskilt opprettede organer (**helsevesenet??**) eller ved særlige tiltak».*

(Kilde: Organisasjonsplan for redningstjenesten av 1980)

Hvem definerer oppdraget? Når defineres oppdraget?

- AMK legen?
- Politiets operasjonsleder?
- HRS redningsleder?
- Ambulansepersonellet?
- Luftambulansepersonellet?
- Politiet på stedet?
- Pasienten?

- Ved meldingsmottak?
- Undervegs?
- Etter hvert..?
- Etterpå?
- For sent?
- For tidlig?

Hva avgjør hva som velges?

- Lovverk?
- Tyngende budsjettansvar?
- Tilkomst?
- Tilgang på lokale ressurser?
- Koordinering?
- Nødstedtes tilstand? Medisinsk nødsituasjon?
- (Luft)ambulansepersonellets kompetanse og lokalkunnskap?
- Topografi?
- Pasientens tilstand eller påstand?

Eksempler

Fallulykke ved Nautgardstind 2014

Alvorlig fallskadet mann ved Nautgardstind. Redningsmannen, ikke kjent i området, er usikker mtp tilkomst til pasienten. Luftambulanse Dombås tar med ambulansesarbeider/NARG-medlem som tilfeldigvis er på basen. Ambulanseoppdrag eller redningsoppdrag?

Person fast på Heillstuguhøe 2015

Luftambulanse Dombås hentet, vha underheng, uskadd person som stod fast i ei renne på Heillstuguhøe. Redningsoppdrag? Hva hvis pasienten hadde en skade i en fot? Ambulanseoppdrag?

Klatreulykke på Jukulkula i Vågå 2015

Pasient hang med brukket fot 70 meter fra toppen på en 280 høg frossen foss. Hjelpekorps, alpin redningsgruppe og ambulanse til stedet.

Operasjonsleder definerte oppdraget som et «henteoppdrag» for helsevesenet. Politiets innsatsleder ble ikke kalt ut. Definert som redningsoppdrag av mannskaper og HRS.

Sykkelulykke ved Lom sentrum 2015

Terrengsyklist falt og skadet seg stygt (tverrsnittslesjon ca T4) et par hundre høydemeter opp av Lom sentrum. Ambulanse, lokal lege, brannvesen, hjelpekorps og luftambulanse tilkalt. Fraktet på bære til underhengende uthenting av luftambulanse. Ambulanseoppdrag. Eller... redningsoppdrag..?

Min erfaring

- Ambulanseoppdrag: snever definisjon, korte og få kommunikasjonslinjer, begrensede ressurser, høyere risiko for både pasient og innsatsmannskaper, avhengig av å lykkes første gang for å unngå tidstap, sårbar ved samtidighetskonflikter.
- Redningsoppdrag: videre definisjon som inkluderer flere ressurser, kommunikasjons- og koordineringsbehov, sprer risiko (bakke- / luft), flere (HRS, lokalt politi og redningsmannskaper) som får kjennskap til oppdraget og som kan tilby ressurser i nærheten.